

STRUINEN DOOR GEWESTBOS RAVELS – 16 KM

Lengte

De totale afstand van deze dagwandeling is 16 KM.

Startpunt

Startpunt en eindpunt van de dagwandeling is Parking Bezoekerscentrum Boshuis, Jachtweg 27, B - 2380 Ravels

Parkeren

P Parking Bezoekerscentrum Boshuis, Jachtweg 27, B - 2380 Ravels

Openbaar Vervoer

Bus De Lijn 450, Bushalte Onze Lieve Vrouwenstraat, De Baan 41, B-2380 Ravels. Van bushalte is het 1200 m naar insteek op de route bij KNP96

Horeca onderweg

't Boswachtershuisje, Arendonksesteenweg 37, B - 2380 Ravels

Op enkele punten onderweg zijn banken en picknickplaatsen ingericht

Routemaker

Charles Aerssens

Turnhoutse Kempen

Deze rondwandeling gaat door het Gewestbos Ravels, gelegen ten noorden van Turnhout in de Turnhoutse Kempen. Dit bosrijke gebied bestaat uit een grote variatie aan naald- en loofbomen en wordt afgewisseld met oude vennen, heide, weiden en lange lanen, zoals de Marneffedreef. Het gebied nodigt uit voor verrassende wandelingen, die goed gemarkeerd zijn. We vertrekken vanaf de parkeerplaats Bezoekerscentrum Boshuis, waar we de Bruggeskeswandeling oppikken, die zoals de naam aangeeft de moeite waard is vanwege de veel bruggetjes die we onderweg tegenkomen. Op het eerste traject wandelen we langs de oever van het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. Verderop gaat de route over smalle, kronkelende zandpaadjes voorbij aan het Kesseven en het Klotgoor. Als we het Zwartgoor gepasseerd zijn, laten we de Bruggeskeswandeling even achter ons en komen we aan de overzijde van Arendonksesteenweg op de Marneffedreef in een imposant bosgebied met lange rechte lanen. Weer terug op de gemarkeerde route keren we via een aantal bruggetjes over grachten en greppels terug naar het startpunt!

De rondwandeling volgt deels de markering van de Bruggeskeswandeling en het wandelroutenetwerk Antwerpen – Kempen.

Routebeschrijving via knooppunten

79 – 96 – 31 – 32 ..... 23 – 98 – 99 ..... 72 – 88 – 30 – 87 – 92 – 79

Routebeschrijving

1 De rondwandeling vertrekt vanaf de parkeerplaats van Bezoekerscentrum Boshuis aan de verlengde Jachtlaan in het buitengebied van Ravels. Bij het infopaneel aan de parkeerplaats pikken we de met rode driehoekjes met pijl gemarkeerde wandelroute van de Bruggeskeswandeling op. De wandeling gaat bij KNP79 meteen naar rechts en het pad kronkelt dan naar rechts door het bosgebied tot we op een brede laan uitkomen. Rechtsaf gaat de route en we bereiken verderop op de T-splitsing bij

KNP96 een brede zandweg (Weteringstraat). Hier wandelen we naar links om dan meteen rechtsaf de route te vervolgen. Dit pad komt bij KNP31 uit op de centraal door het Gewestbos Ravels, lopende Marneffedreef. Deze dreef van 7 km lang verbindt het Gewestbos Ravels van west naar oost en is vernoemd naar Marneffe, die rond 1900 verantwoordelijk is geweest voor de bebossing van het gebied.

2 Hier bij KNP31 volgen we het brede bospad richting KNP32. Op het punt waar we naar rechts afbuigen, zoekt de route slingerend zijn weg tot we het bos verlaten en op de oever van het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten uitkomen. We wandelen linksaf langs het kanaal en worden na goed 250 meter weer naar links afgeleid. We volgen het brede

(Weteringstraat) en negeren het eerste pad rechtsaf om op de volgende afslag schuin naar rechts

voor over een smal en kronkelend zandpad naar het Kesseven geleid te worden. Met de klok mee wandelen we langs het prikkeldraad rond het Kesseven en komt de route rechts aanhoudend opnieuw op de Marneffedreef. Waar de prikkeldraad naar rechts afbuigt, wandelen we ook rechtsaf en volgen 'Het Miezigerige Paadje' naar de oostzijde van het Kesseven. Hier aan de rand van het Gewestbos van Ravels, België heeft de Belgische Stichting Natuur & Bos een kijk- en schuilhut gebouwd. Een half open overkapping met zitplaatsen, opgetrokken uit Douglas hout biedt uitzicht over het Kesseven. Dit ven, met een

oppervlakte van 3 hectare, heeft een water ondoorlaatbare bodemstructuur, waardoor bij regenval het ondiepe ven vol water loopt en bij droogte snel weer uitdroogt. De fuut, de zilverreiger, de aalscholver, de Canadese gans en wilde eenden zijn er regelmatige gasten

3 De wandeling verloopt verder over 'Het Miezigerige Paadje' en leidt ons langs het Klotgoor. Dit ven is in het verleden ontstaan door de winning van turf en staat bijna het hele jaar onder water. Dat zorgt voor zuurstof- en voedselarme omstandigheden voor het organisch materiaal dat hierdoor langzaam afbreekt en zich opstapelt en hoogveen vormt. De route gaat over het kleine kronkelende paadje tot aan het verlengde van de Jachtweg. Hier even naar rechts tot aan KNP23, waar we linksaf slaan tot op de kruising van bospaden bij KNP98. We steken rechtover en wandelen door een mooi gemengd bos naar KNP99. Op dit kruispunt van bospaden steken we over om schuin naar rechts de rode driehoek marking te volgen. Onderweg komen we over een aantal bruggetjes en passeren op verschillende plekken infopanelen van het Grave Ravenpad, een avonturenpad voor kinderen geïnspireerd op oude volksverhalen van Ravels. Op het volgende pad even naar rechts en dan linksaf de route volgen naar het Zwartgoor.

4 We wandelen met de klok mee rond het Zwartgoor en volgen dan voor het open stuk terrein het pad naar links tot we achter de sluitboom opnieuw op de Marneffedreef komen. Hier is aan de rechterzijde een parkeerplaats om een wandeling door het Gewestbos Ravels te starten. Even naar links langs het grote infopaneel van Gewestbos Ravels en dan bij de sluitboom weer naar rechts. We wandelen door het bos tot we aan de rechterkant bij een afrastering komen. Voor dit hekwerk slaan we rechtsaf en verlaten het Gewestbos Ravels Zuid en de Bruggeskeswandeling. Het voetpad komt uit op de Arendonksesteenweg bij de voormalige boswachterswoning Klaverberg, die omstreeks 1919 gebouwd is. Na een grondige renovatie is er nu de Bed@Breakfast 't Boswachtershuisje gevestigd. Onze route gaat hier even naar rechts en we slaan dan linksaf een oude lange bomenlaan in, die deels geplaveid is met kinderkopjes. We zijn nu in het Gewestbos Ravels Noord met grote en haaks op elkaar staande dreven, die duiden op een moderne en grootschalige ontsluiting van het bosgebied. In dit gebied is het wandelroutenetwerk slechts beperkt aanwezig!

5 We volgen deze dreef en negeren de kruising van paden tot we op een brede bomenlaan uitkomen. Op de T-splitsing even naar rechts en we komen op een 5-sprong aan een infopaneel op de brede strook van de Marneffedreef. We kiezen voor de 3e zandweg schuin links voor en wandelen deze pad in langs een open stuk in het bosgebied. We steken de 6-voudige kruising recht over en wandelen het pad helemaal uit

tot we op een kruising aan het open terrein met de paddenpoel komen. Op deze T-splitsing negeren we aan de linkerzijde de mountainbike route en slaan linksaf. We volgen het bospad tot aan de brede zandpad aan de linkerzijde. We slaan deze zandweg in, die als Fransestraat op de topokaart staat. Hier is het meest noordelijke punt van onze wandelroute! Na 850 meter bereiken we andermaal de Marneffedreef, die dit Gewestbos Ravels Noord doorsnijdt. We steken rechtover en langs het open gebied komen we op een volgende kruising van paden. Hier slaan we bij het infopaneel van de Kempen linksaf en passeren verderop een bruggetje. Direct daarna wandelen we naar rechts en volgen het drassige grasbaantje tot we na de sluitboom op de zandweg staan. Linksaf komen we bij KNP72, waar we richting KNP88 aanhouden.

6 Bij KNP88 wandelen we rechtdoor en met een bocht naar rechts en naar links bereiken we na een kilometer de Arendonksesteenweg bij de voormalige boswachterswoning Klaverberg. We steken bij KNP30 de Arendonksesteenweg over en volgen de Hooge Mierdensebaan tot KNP87. Hier gaat de route linksaf en komen we weer op de markering met de rode driehoek van de Bruggeskeswandeling. De route gaat bij KNP87 naar rechts en er zijn vanaf dit punt nog een kleine 3 kilometer, die ons naar het eindpunt brengen. We volgen het pad door verschillende bostypen. Het traject kronkelt langs picknicktafels, banken en over bruggetjes en verloopt op enkele plekken parallel aan het kinderavonturenpad het 'Grave Ravenpad', geïnspireerd is op oude Kempense volksverhalen en bedoeld voor families met jonge kinderen. Onderweg wijzen raven en infopanelen de weg. Het meest opvallende is het 'pannen-xylofoon', dat je uitnodigt om op alle pannen te slaan. Aangekomen bij KNP79 op de Jachtweg zijn we naar rechts terug op het vertrekpunt van de wandeling door het Gewestbos Ravels.

Omgevingsinformatie

Kanaal Dessel – Turnhout – Schoten

Het is een van de zeven Kempische kanalen tussen de Maas en de Schelde en verbindt het Kanaal van Bocholt-Herentals in Dessel met het Albertkanaal in Schoten. De bouw van het kanaal start in 1844 en twee jaar later is het traject Dessel - Turnhout klaar. De verbinding tussen Turnhout en Schoten start in 1854 maar het duurt tot 1875 vooraleer het kanaal over de hele lengte klaar is. Aan de noordkant van het kanaal heeft in het verleden van Turnhout tot Sint Lenaarts de buurtspoorweg 258 gereden.

Gewestbos Ravels – Bruggeskeswandeling

Deze mooie en gevarieerde natuurwandeling voert door het Gewestbos Ravels in de Turnhoutse Kempen. Het 930 hectare grote natuurgebied is onderverdeeld in verschillende deelgebieden: Overheide, Gewestbos Ravels Noord en Gewestbos Ravels Zuid. Oorspronkelijk is het Gewestbos Ravels een heidelandschap, dat in 1906 omgevormd is tot een proefbos, dat voornamelijk uit gewone den bestaat en later ook wordt aangevuld met Corsicaanse den. Geleidelijk evolueerde het naar een gemengd bos. Je wandelt voor

een groot deel in de schaduw van de bomen. Struinend over smalle zandpaadjes verken je het bos en de graslanden, maar doorkruis je ook de historische heide en vennen van de regio. Je volgt de rechthoekige witte borden met rode driehoek en pijl rondom de Marneffedreef. Maar let op: er zijn ook wandelknooppunten op de route, die deze Bruggeskeswandeling niet overal volgen! De route loopt wel parallel met de Marneffedreef. De rondwandeling heet niet voor niks Bruggeskeswandeling, want ze dankt haar naam door de vele bruggetjes die je tegenkomt op de route om de voeten droog te houden. De aanwezige

vennen en heide zijn een paradijs voor insecten en amfibieën, zoals heideblauwtje, bruine winterjuffer en grijze zandbij. Bij het water vind je de gewone pad en verschillende salamander- en kikkersoorten. De graslanden en heide herbergen ook bijzondere planten, zoals de kleine zonnedauw, moeraswolfsklauw, heidekartelblad en gevlekte orchis. De afwisseling tussen bos en open terrein zorgt ook voor een gevarieerde vogel-fauna, met soorten als bosuil, wespendif, havik, nachtzwaluw en geelgors.

Het Grave Ravenpad

Het Grave Ravenpad, gelegen in het Gewestbos Zuid Ravels, is een kindervandeling voor klein én groot, die onze wandelroute kruist. Deze is speciaal aangelegd om hun zintuigen te prikkelen en het bos te leren kennen en hen te stimuleren om veel te bewegen. De route is ongeveer 2,5 km lang en op de wandeling en het speelparcours leren ze oude volksverhalen kennen zoals die van het Witte Raafje, de IJle Prijen, Hugo de Raaf en de IJzeren Zeug. Onderweg wijzen raafjes de weg op de kronkelige paden en bruggetjes van het Gewestbos. We komen langs elf vertelpanelen met leuke opdrachten in de natuur

Struinen door Gewestbos Ravels, 16 km

